

Sammanfattning från hälso- och sjukvårdsnämnden den 4 september 2019

Handlingar till sammanträdet: <https://meetingsplus.vll.se/committees/halso-och-sjukvardsnamnden/mote-2019-09-04>

Hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträdestider 2020

En plan för nämndens sammanträdestider ska upprättas årligen och fastställas av hälso- och sjukvårdsnämnden.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att man sammanträder under 2020 enligt följande:

19 februari
25 mars
22 april
20 maj
12 juni
2 september
1 oktober
5 november
9 december

Mer information lämnas av Sofia Jonsson, enhetschef Kanslienheten, 090-785 73 07.

Hälso- och sjukvårdsnämndens månadsrapport per juli månad 2019

Verksamhetens nettokostnader för regionen i sin helhet visar för perioden en negativ avvikelse mot budget på 452 miljoner kronor och en nettokostnadsutveckling på 5,2 procent. Skatter och statsbidrag har för perioden ett underskott mot budget på 26 miljoner kronor, vilket innebär en avvikelse mot budget på totalt 478 miljoner kronor, finansnettot inkluderat.

I den nya lagen om kommunal redovisning som gäller fr o m 1 januari 2019 ska finansiella instrument som innehas för att generera avkastning eller värdestegring, värderas till verkligt värde i redovisningen. Detta innebär att förändringar i pensionsportföljens marknadsvärde får en direkt påverkan på regionens resultat.

Hälso- och sjukvårdsnämnden redovisar ett underskott mot budget på 346 miljoner kronor efter årets första sju månader. Nettokostnadsförändringen uppgår till 5 procent. Personalkostnaderna står för hälften av underskottet och uppgår till 175 miljoner kronor. Övriga poster med stora avvikelser är medicinskt material, läkemedel och utomlänsvård.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att informationen är delgiven.

Mer information lämnas av Per Sehlin, controllerstrateg, 090-785 70 92.

Verksamhetsplan för hälso- och sjukvårdsnämnden 2020 – information

Hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskott har informerats om tidplan och förutsättningar för verksamhetsplan 2020. Ett förslag till verksamhetsplan för hälso- och sjukvårdsnämnden kommer att beredas vid ett extrainsatt sammanträde i hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskott den 24 september. Hälso- och sjukvårdsnämnden behandlar sedan förslaget vid sitt ordinarie nämndssammanträde den 3 oktober 2019.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att informationen är delgiven.

Mer information lämnas av Yvonne Nygren, chef för hälso- och sjukvårdsstaben, yvonne.e.nygren@regionvasterbotten.se

Regionvård vid Norrlands universitetssjukhus 2018

Varje år tas det fram en rapport som redovisar kvaliteten av regionvården vid Norrlands universitetssjukhus inom de kliniker som har störst omfattning av regionvård.

Regionvården utgör en del av en vårdkedja där varje länk bidrar till resultatet för patienten. Det innebär att kvaliteten inom regionvården inte bara uttrycker hur regionvården i sig fungerar, utan även indikerar kvaliteten i vården både före och efter. Årets rapport är den åttonde i ordningen för uppföljning av regionvården.

I rapporten presenteras också uppgifter om patientvolym och kostnader för regionvården på övergripande nivå. I en bilaga redovisas specifika kostnader och volymer per klinik.

Rapporten redogör också för hur Region Västerbotten arbetar för att uppnå målen i God vård. God vård är ett begrepp som Socialstyrelsen tagit fram som visar vilka mål och kriterier som ska vara vägledande när hälso- och sjukvårdens processer, resultat och kostnader följs upp.

Regionvårdsrapporten ska även presenteras för Norra sjukvårdsregionförbundet (NRF), som är ett kommunalförbund där Region Jämtland Härjedalen, Region Västernorrland, Region Västerbotten och Region Norrbotten ingår.

Regionförbundet har ett gemensamt ansvar för beställning, planering och samordning av regionsjukvård, utbildning och forskning utifrån ett behovs- och befolkningsperspektiv.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att informationen är delgiven.

Mer information lämnas av Lena Grundberg, utredare, 090-785 73 41.

Uppföljning av riktade statsbidrag 2018 – information

Staten tilldelar kommuner och landsting både generella och riktade statsbidrag.

Generella statsbidrag används i systemet för kommunalekonomisk utjämning till att utjämna för skillnader i intäkter och strukturella förutsättningar. Riktade statsbidrag är öronmärkta för ett visst ändamål. De är ofta tidsbegränsade och kopplade till en motprestation samt någon form av återrapportering.

Det är regeringen som ansvarar för att säkra att fördelning sker i linje med de krav som ställs på de riktade statsbidragen och i överenskommelse mellan regering och Sveriges kommuner och landsting, SKL.

Hälso- och sjukvårdsnämnden och landstingsstyrelsen fattade 2018 beslut om fördelning av de riktade statsbidragen samt att en särskild uppföljning skulle ske i början av 2019.

Uppföljningen består av en sammanfattning av det arbete som har gjorts inom varje område/överenskommelse. Uppföljningen lämnas nu över till hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen som information.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att informationen är delgiven och resultaten har återrapporterats till nämnden.

Mer information lämnas av Lena Grundberg, utredare, 090-785 73 41.

Riktade statsbidrag 2019

Staten ger kommuner och regioner både generella och riktade statsbidrag. Generella statsbidrag ingår i Sveriges kommuner och landstings (SKL:s) kommun- och regionvisa beräkningar av skatter och bidrag. De riktade bidragen utbetalas separat.

Generella statsbidrag ryms i systemet för kommunalekonomisk utjämning och används i huvudsak för att finansiera inkomstutjämningsystemet och strukturbidraget. Inom det generella statsbidraget regleras också för utökat eller minskat uppdrag mellan staten och kommunsektorn enligt finansieringsprincipen. Riktade statsbidrag (specialdestinerade) är öronmärkta för ett visst ändamål. De flesta av dessa betalas ej ut med automatik utan måste sökas.

Staten och SKL samarbetar och tar fram överenskommelser för riktade statsbidrag inom vård och omsorg. Överenskommelser tas fram inom områden som båda parter har identifierat som särskilt viktiga för den fortsatta utvecklingen av hälsa, vård och omsorg i kommuner, landsting och regioner.

Regionen ansvarar för att genomföra utvecklingsarbete i linje med regeringen och SKL:s överenskommelser och att fördela stimulansmedlen i linje med de krav som ställs i överenskommelserna. Regionerna redovisar det utvecklingsarbete som genomförts enligt de krav som finns i överenskommelserna till bland annat SKL, Socialstyrelsen och Myndigheten för vård- och omsorgsanalys.

Eftersom bidragen är tidsbegränsade är det viktigt att de används så att det inte uppstår finansieringsproblem när statsbidraget upphör. I återrapportering till styrelse och nämnd ska behov av fortsatt finansiering tydliggöras. Redovisning och uppföljning av utvecklingsaktivitet och resurser ska ske till respektive regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och regionala utvecklingsnämnden under våren 2020.

Under 2019 har förhandlingarna för de flesta av överenskommelserna mellan regeringen och SKL blivit klara i maj eller juni på grund av den försenade regeringsbildningen. Regionstyrelsen fattar den 3 september 2019 beslut om fördelning av 2019 års medel.

I handlingarna till nämndens sammanträde finns bilagan Riktade statsbidrag 2019, PM, där finns en beskrivning av respektive överenskommelse, dess inriktning och krav samt en övergripande planering. En tabell över de riktade statsbidragen finns också som en bilaga.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat:

Utvecklingsarbete ska genomföras i linje med de krav som ställs i överenskommelserna inom hälso- och sjukvårdsnämndens ansvarsområde inom den budgetram som sedan tidigare är fördelad.

Redovisningar ska genomföras enligt de krav som finns i respektive överenskommelse.

Mer information lämnas av Lena Grundberg, utredare, 090-785 73 41 och Kristin Antonsson, tf ekonomidirektör, 090-785 70 65.

Handlingsplan för förlossningsvård och kvinnors hälsa 2019

Sveriges kommuner och landsting, SKL, och regeringen har tecknat överenskommelser om en förbättrad förlossningsvård och insatser för kvinnors hälsa sedan 2016. Under 2019 fördelas 1,59 miljarder kronor ut till regionerna. Medlen fördelas utifrån befolkningens mängd i varje region.

Målet med överenskommelsen är att alla kvinnor och deras familjer ska känna trygghet och få en säker vård i rätt tid i samband med graviditet, förlossning och eftervård. Medel inom satsningen får även användas inom neonatalvården. Satsningen gäller fram till 2022.

Satsningen omfattar hela vårdkedjan inklusive förebyggande insatser, från mödravårdscentral till eftervård för kvinnan efter graviditet och förlossning. Medlen ska användas för vården till kvinnan under hela processen, oavsett hur landstinget valt att organisera vården. I överenskommelsen ingår också en särskild satsning på insatser i primärvården för kvinnors hälsa.

I Region Västerbottens handlingsplan redogörs för vilka insatser som planeras att genomföras inom ramen för satsningen 2019. Flera av insatserna har pågått sedan satsningens start 2016. Senast den 28 februari 2020 ska regionerna lämna en redovisning av påbörjade insatser till SKL.

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar om de insatser i handlingsplanen som rör förlossningsvård och neonatalvård. Regionstyrelsen beslutar om de insatser i handlingsplanen som rör primärvård. Ärendet tas därmed upp i både hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att handlingsplanen godkänns för de delar som rör insatser inom förlossningsvården och neonatalvården.

Mer information lämnas av Lena Grundberg, utredare, 090-785 73 41.

Strategi för samisk hälsa- en hälso- och sjukvård som bidrar till en god och jämlik hälsa för samer 2020–2030 – yttrande

Kunskapsnätverket för samisk hälsa har tagit fram en strategi för samisk hälsa. I kunskapsnätverket ingår representanter från Region Norrbotten, Region Västerbotten, Region Jämtland/Härjedalen, Region Dalarna, Sametinget och några samiska organisationer. Målet med strategin är att få en hälso- och sjukvård som aktivt bidrar till en god och jämlik hälsa hos den samiska befolkningen. Region Västerbotten har fått möjlighet att lämna synpunkter på den framtagna strategin.

I yttrandet beskrivs det att Region Västerbotten ställer sig positiv till en övergripande strategi och att man har beskrivit prioriterade områden. Strategin upplevs dock spretig och på vissa ställen alltför detaljerad för att ha en strategisk nivå. I yttrandet föreslår Region Västerbotten bland annat att bakgrunden ska förkortas och att man ska skilja på strategi från förslag till aktiviteter som hör hemma i en handlingsplan. Vissa förtydliganden har också föreslagits, exempelvis ansvaret för uppföljning.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att skicka yttrandet enligt upprättat förslag.

Mer information lämnas av Ann-Sofi Grenholm, utredare, 090-785 70 78.

Granskning år 2018 av hälso- och sjukvårdsnämnden

Regionen Västerbottens revisorer har överlämnat rapporten "Granskning av Hälso- och sjukvårdsnämnden 2018" till hälso- och sjukvårdsnämnden. Av rapporten framgår att hälso- och sjukvårdsnämnden de senaste åren haft en hög kostnadsutveckling och redovisat underskott. I sina budgetar har nämnden beslutat om olika åtgärder för att effektiviseras och bromsa upp kostnadsutvecklingen. Åtgärderna har dock inte varit tillräckliga.

Av granskningen framgår att nämnden inte haft en tillräcklig måluppfyllelse för 2018 och redovisade ett ekonomiskt underskott mot budget.

I nämndens årsrapport saknas en analys om varför nämndens verksamheter år efter år redovisat stora ekonomiska underskott och vilka åtgärder som skulle krävas för att vända utvecklingen. Under 2018 accepterade nämnden stora avvikelser utan att det fick några synbara konsekvenser. I tidigare granskningar har revisionen lyft fram och påtalat att nämnden måste vända sig till fullmäktige och ge fullmäktige möjlighet att ingripa om det är så att nämnden bedömer att den inte klarar sitt uppdrag. För 2018 lämnades inget sådant yrkande till fullmäktige från hälso- och sjukvårdsnämnden. Fördjupade granskningar under året visade också att nämnden saknade tillräckliga metoder och system för att styra och kontrollera sitt ansvarsområde.

Med utgångspunkt i granskningarna lämnar revisorerna ett antal rekommendationer till hälso- och sjukvårdsnämnden att arbeta med.

I nämndens yttrande beskrivs olika åtgärder som genomförs och planeras för att förbättra och utveckla nämndens styrning och kontroll samt för att nå ekonomisk balans utifrån de rekommendationer revision lämnat.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att skicka yttrandet enligt upprättat förslag.

Mer information lämnas av Per Sehlin, controllerstrateg, 090-785 70 92.

Yttrande över granskning av attestbehörigheter

Regionens revisorer har överlämnat missivet och rapporten "Uppföljande granskning av attestbehörigheter" för hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande med uppgifter och verkställda och planerade åtgärder.

Granskningen visar att hälso- och sjukvårdsnämnden säkerställt att beslut om attestbehörigheter anmäls och anslås på landstingets anslagstavla. Stickprov visar att chefer själva attesterar sina egna kostnader eller låtit underställda godkänna kostnaderna. Med hänvisning till granskningsrapporten lämnar revisorerna följande rekommendationer;

- Se till att det finns attestordningar som anger vem som ersätter ordinarie attest vid frånvaro eller vid risk för jäv.
- Se till att den som tilldelats attestbehörighet får utbildning och tillräcklig information om regler för attestering.
- Säkerställ med hjälp av kontroller att cheferna attesterar i enlighet med beslutade attestordningar. Personliga kostnader ska alltid attesteras av överordnad chef. Det är inte tillåtet att attestera om det finns risk för jäv.

Av yttrandet framgår att hälso- och sjukvårdsnämnden tagit del av revisionens iakttagelser och att åtgärder vidtas. Ett arbete pågår där översyn av tillämpningsanvisningar ska förtydligas med bland annat verksamheters ansvar och processen avseende beslut om ersättare till huvudattestant. I yttrandet anges vilka informationsinsatser som pågår samt vilka ytterligare insatser som ska vidtas.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att skicka yttrandet enligt upprättat förslag.

Mer information lämnas av Jenny Eklund, redovisningschef, 090-785 32 88.

Nationella minoriteter Region Västerbotten – ansökan om bidrag till sommarverksamhet Sesarö 2019

Sverigefinska pensionärer (SFP) norra Sveriges distrikt ansöker om bidrag till sommarverksamhet på Seskarö 13–16 augusti 2019. Föreningen anordnar varje år ett sommarläger för sina medlemmar. Temat för lägret är hälsa, motion och kultur. SFP söker bidrag från Region Norrbotten och Region Västerbotten. De ansöker om bidrag för kulturella arrangemang och friskvård på sammanlagt 15 000 kronor från Region Västerbotten.

Ansökan har lyfts i den sverigefinska samrådsgruppen, som ställer sig positiva till ansökan.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat:

Bidrag till sommarverksamhet på Seskarö beviljas med 15 000 kronor. Bidraget finansieras av Region Västerbottens statsbidrag för nationella minoriteter.

Skriftlig redovisning ska lämnas till Region Västerbotten efter utförd aktivitet.

Mer information lämnas av Ann-Sofi Grenholm, utredare, 090-785 70 78.

Regionpensionärsrådets arbetsordning 2019–2022

Läns pensionärsrådet är ett organ för rådgivning, samråd och ömsesidig information mellan pensionärernas organisationer och Region Västerbotten. I och med att Västerbottens läns landsting har bildat region föreslås Läns pensionärsrådet att byta namn till Regionpensionärsrådet.

Hälso- och sjukvårdsnämnden fastställer arbetsordning för Regionpensionärsrådet inför varje ny mandatperiod. Regionpensionärsrådet kan inte besluta i några regionsfrågor. Ett förslag till arbetsordning för Regionpensionärsrådet, RPR, för mandatperioden 2019–2022 har tagits fram.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att läns pensionärsrådet byter namn till Regionpensionärsrådet.

Arbetsordning för Regionpensionärsrådet fastställs i enligt förslag.

Mer information lämnas av Sofia Fredriksson, utredare, 072-212 29 75.

Remiss avseende förslag till ändring i socialstyrelsens föreskrifter om behörighet för sjuksköterskor att föreskriva och ordinera läkemedel – yttrande

En remiss från Socialstyrelsen har kommit till Region Västerbotten med förslag till ändring i socialstyrelsens föreskrifter rörande behörighet för sjuksköterskor att föreskriva och ordinera läkemedel.

Av nämndens yttrande framgår att chefläkarfunktionen vid Region Västerbotten har tagit del av remissen och har sammanfattningsvis inga avvikande synpunkter till Socialstyrelsens förslag och kompletteringar i föreskriften. Förslagen till förändringar, som är framtagna efter samråd med Läkemedelsverket, framstår som rimliga och adekvata.

Läkemedelscentrum Region Västerbotten har, enligt uppgift, varit delaktiga i framtagandet av den ursprungliga föreskriften och även gett synpunkter på de föreslagna tilläggen/förändringarna.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att skicka yttrandet enligt förslag.

Mer information lämnas av Solveig Hällgren, chefläkare, 090-785 73 01

Beslutade projektplaner för granskningsåret 2019

Revisionen har anmält in till nämnden vilka planerade granskningar som revisionen ska genomföra verksamhetsåret 2019.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att informationen är delgiven.

Mer information lämnas av Richard Norberg, revisionsdirektör, 090-785 70 90.

Motion om att utrusta räddningstjänsten med Naloxon

Karl-Gustav Lilja (KD) har lämnat in en motion till regionfullmäktige med förslag om att Region Västerbotten, i dialog med berörda kommuner som använder konceptet IVPA (i väntan på ambulans) inom räddningstjänst, arbetar för att Naloxon införs i deras utrustning samt att utbildning i handhavandet genomförs.

Bakgrunden till motionen är att ambulanspersonal och akutsjukvård i Sverige redan är utrustade med Naloxon. Socialstyrelsen och Läkemedelsverket har föreslagit att Naloxon även ska få ges av räddningstjänstens personal IVPA.

Av motionsyttrandet framgår det att akutsjukvårdens erfarenhet är att det kan vara svårt för räddningstjänstens personal att bedöma vad som är själva orsaken till en patients medvetslöshet, vilket riskerar att handläggningstiden förlängs. Akutsjukvården föreslår i stället att räddningstjänstens personal i väntan på ambulans påbörjar hjärt- och lungräddning (HLR) vid medvetslöshet. Personalen är säkrare på att utföra detta än andra avancerade bedömningar som inträffar med låg frekvens.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår att regionfullmäktige ska besluta att motionen anses besvarad.